

30 - Situaties observeren waarin vluchtelingen de doeltaal moeten gebruiken

Doelstelling: Vrijwilligers bijstaan bij hun selectie van de nuttigste leeronderwerpen door de situaties te omschrijven waarin de vluchtelingen daadwerkelijk de taal gebruiken die ze leren.

Als je de kans krijgt om situaties te observeren waarin vluchtelingen de doeltaal gebruiken, maak dan nota's aan de hand van de volgende checklists. Als je in team werkt met collega's en voldoende tijd hebt, kun je hen systematisch observeren. Je kunt deze informatie ook stapsgewijs uitwerken op basis van je ervaring en gedeeltelijke observaties of de referentielijst gebruiken uit Tool 31 *Speerpuntsituaties selecteren voor taalondersteuning – checklist* en Tool 32 *Nuttige communicatieve opdrachten selecteren voor beginners– checklist*. Hoe je de informatie ook verzamelt, ze vormt een aanvulling op de informatie die je hebt verkregen van de vluchtelingen zelf. Zie onder meer Tool 28 *Taalkundige bronnen en vaardigheden van vluchtelingen ontdekken* en Tool 29 *Wat is het belangrijkste om te leren? Het standpunt van de vluchtelingen*.

Met wie spreken vluchtelingen?

- andere vluchtelingen die dezelfde taal spreken,
- vluchtelingen die andere talen spreken,
- vrijwilligers,
- gezondheidswerkers,
- juridische adviseurs,
- overheidsinstanties (grensbewakers, politie, veiligheidsdiensten enz.),
- overheidsambtenaren (sociale dienst, huisvesting, andere administraties),
- leerkrachten,
- geestelijken,
- lokale bevolking (in het algemeen),
- burens,
- winkeliers,
- [...]

Probeer na te gaan:

- welke situaties vaak voorkomen,
- welke gesprekken gewoonlijk plaatsvinden met hulp van een tolk of iemand die een taal kent die de vluchtelingen ook begrijpen,
- welke conversaties door de vluchtelingen worden beschouwd als onder gelijken en welke ze niet als onder gelijken beschouwen (bv. tussen een ambtenaar en een vluchteling, of tussen een volwassene en een kind),

- voor welke conversaties ze vrezen,
- welke conversaties belangrijk zijn voor de toekomst van vluchteling en welke gewoon alledaagse gesprekken zijn,
- welke conversaties onvermijdelijk of verplicht zijn, welke gesprekken op initiatief van de vluchtelingen verlopen en welke toevallig plaatsvinden,
- welke conversaties vluchtelingen op voorhand kunnen voorbereiden,
- welke conversaties op specifieke plaatsen plaatsvinden (kantoren, winkels, op straat) en welke niet,
- welke situaties meer inhouden dan een vraaggesprek (een schriftelijke vragenlijst, informatie lezen enz.),
- in welke situaties men kan anticiperen op de gespreksonderwerpen en in welke dat niet het geval is.
- ...